

NATUR- OG MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 10 00
nmkn@nmkn.dk
www.nmkn.dk

16. december 2011 • J.nr.: NMK-34-00078 • Ref.: macos

AFGØRELSE **i sag om solfangeranlæg i Brønderslev Kommune (VVM)**

Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse efter planlovens § 58¹.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse går ud på, at Brønderslev Kommunes afgørelse af 4. januar 2011 om, at etablering af et solfangeranlæg med tilhørende damvarmelager ved Dronninglund ikke er VVM-pligtigt, ophæves, og at kommuneplantillæg nr. 2 som følge heraf bortfalder, samt at sagen hjemvises til fornyet behandling i kommunen med henblik på udarbejdelse af forslag til kommuneplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse, hvor anlæggets samlede miljømæssige virkning på miljøet, herunder ved opfyldning af damvarmelageret med vand, vurderes. Som følge af denne afgørelse bortfalder tillige lokalplan 32-T-14-01 "Solfangeranlæg ved Lunderbjerg vest for Dronninglund" med tilhørende miljøvurdering i medfør af lov om miljøvurdering af planer og programmer (miljøvurderingsloven).

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet². Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. planlovens § 62.

Afgørelsen er truffet af nævnet, jf. § 5, stk. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 937 af 24. september 2009

² Lov nr. 483 af 11. maj 2010 om Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagen til Natur- og Miljøklagenævnet

Klager har overordnet anført, at VVM-screeningen er ukorrekt og udarbejdet på et mangelfuldt grundlag, samt at den valgte placering af solfangeranlægget ikke er hensigtsmæssig.

Sagsfremstilling

Dronninglund Fjernvarme har ønsket at supplere det nuværende anlæg med et solfangeranlæg med tilhørende damvarmelager. Kommunen har herefter udarbejdet plangrundlag herfor i form af lokalplan med miljøvurdering efter miljøvurderingsloven samt kommuneplantillæg. Der er meddelt tilsagn om tilskud fra EUDP på 20 mill. kr. til realisering af projektet, som udløber ved udgangen af 2011.

Planområdet er omfattet af følgende retningslinjer i kommuneplanen:

Retningslinje 2.6.1 – Udpegning og beskyttelse af værdifulde kulturmiljøer

Inden for afgrænsningen af de udpegede områder skal de kulturhistoriske værdier beskyttes. Byggeri, anlægsarbejder og andre indgreb, der i væsentlig grad vil forringe oplevelsen eller kvaliteten af de kulturhistoriske værdier, må ikke finde sted i disse områder.

Retningslinje 2.2.7 – Økologiske forbindelser

I de økologiske forbindelser... skal planlægning og administration vedrørende arealanvendelsen og tilstanden forbedre levesteder og spredningsmuligheder for de dyr og planter, som forbindelserne skal sikre.

Retningslinje 2.2.1 – Særligt værdifulde naturområder

I de særligt værdifulde naturområder... skal planlægning og administration vedrørende arealanvendelsen og tilstanden tjene til at opfylde målene for de særligt værdifulde naturområder i afsnit 2.2. Hertil hører naturkvalitet for områdets naturtyper, fastlagt efter principperne i kommunens naturplanlægningssystem, jf. figur 2.2.1.

Retningslinje 2.2.11 – Særligt værdifulde landskaber

De særligt værdifulde landskaber... skal så vidt muligt friholdes for inddragelse af arealer til formål, der kan skæmme landskabet. Større byggeri samt større veje og tekniske anlæg skal så vidt muligt undgås. Øvrigt byggeri og anlæg skal placeres og udformes under særlig hensyntagen til landskabet.

Lokalplan og kommuneplantillæg

Brønderslev Kommune har den 22. december 2010 vedtaget forslag til lokalplan 32-T-14.01 "Solfangeranlæg ved Lundebjerg, vest for Dronninglund" med tilhørende miljøvurdering og kommuneplantillæg nr. 2. Plangrundlaget er endeligt vedtaget den 25. maj 2011.

Lokalplanens formål er bl.a. at give mulighed for opførelse af et solfangeranlæg med tilhørende damvarmelager og teknik- og administrationsbygning (§ 1). Lokalplanområdet må kun anvendes til tekniske anlæg i form af solfangeranlæg med tilhørende damvarmeanlæg m.v. (§ 3.1). Delområde I må kun anvendes til damvarmelager, teknik- og administrationsbygning samt parkeringsanlæg og delområde II til opstilling af solpaneler samt etablering af parkeringsareal (§ 3.3 – 3.4).

Lokalplanområdet vejbetjenes ad Nordre Ringgade og ad Lunderbjerg, der udlægges en grusvej/sti omkring solfangerfeltet og ned midt gennem feltet, og der anlægges minimum 10 parkeringspladser. Parkeringsarealet må ikke placeres nærmere fortidsminder end 50 m (§ 5). Skilte og informationstavler er reguleret i § 6.6.

Bebyggelsens/anlæggets omfang og placering er reguleret i § 7. I delområde I placeres damvarmelageret således, at foden af skråningen omkring lageret ikke placeres nærmere fortidsminder end 70

m. Lageret udføres med indvendig udformning som omvendt pyramidestub med maksimal sidelængde på 110 x 110 m målt ved yderkant af jordvolden. Lageret må rumme op til 60.000 m³, og lagerets højde (overkant af jordvold) må ikke overstige 13 m over eksisterende terræn syd for lageret.

Teknik- og administrationsbygning placeres således, at bygningen ikke vil være synlig fra Nordre Ringgade. Den nærmeste bygningsfacade må ikke placeres nærmere fortidsmindet nordøst for bygningen end 60 m, og der må opføres én teknik- og administrationsbygning med et areal op til 600 m² i en højde på op til 8,5 m i forhold til eksisterende terræn. (§ 7.1 – 7.5).

I delområde II må der opstilles maksimalt 36.000 m² solpaneler. Panelerne skal punktfunderes og højden inkl. fundament må ikke overstige 3 m over eksisterende terræn. Panelernes skal opstilles med front mod syd og skal placeres i lige rækker parallelt med Nordre Ringgade, og de må ikke placeres nærmere Nordre Ringgade end 15 m målt fra vejskel. (§ 7.6 – 7.9).

Bebyggelsens/anlæggets ydre fremtræden er omhandlet i § 8. Det fremgår bl.a., at damvarmelageret skal udføres, så skråningen fremstår som en bevokset jordvold, at lagerets flydende låg afsluttes med tagdug, at lageret indhegnes, så lagerets låg ikke kan betrædes, og at taget på teknikbygningen skal være fladt og af tagpap eller fremstå som "grønt" tag (§ 8.1 – 8.6). Solpanelerne skal antirefleksbehandles, så der ikke opstår refleksgener for de omkringliggende naboer og trafikanter (§ 8.7).

Ubebyggede arealer er behandlet i § 9, hvoraf bl.a. fremgår, at der udlægges en 10 m bred sikkerhedszone nord og nordvest for damvarmelageret, hvor der ikke må forefindes større træer. Solfangerne afskærms med et minimum 3 m bredt beplantningsbælte mod naboer og Nordre Ringgade.

Følgende temaer er bl.a. omtalt i lokalplanens redegørelse:

Lokalplanens baggrund og formål m.v.

Dronninglund Fjernvarme ønsker et anlæg, som består af 35.000 m² solfangere, 60.000 m³ damvarmelager og en varmepumpe, som kan levere 3 MW varme. Solvarmen gemmes i damvarmelageret i vintersæsonen. Det nye anlæg vil kunne levere 50 % af det årlige varmeforbrug, som fjernvarmeverket producerer (heraf kommer 40 % fra solvarme og 10 % fra varmepumpen).

Damvarmelagre hidtil ikke har været bygget større end 10.000 m³, og det hidtil største solfangeranlæg i verden ligger i Marstal (18.300 m² og udvides i 2011 med 15.000 m² solfangere)³.

Lokalplanens område

Planområdet, som ligger i landzone, er godt 15 ha og ligger nordvest for Dronninglund by. Delområdet I består delvist af en gammel grusgrav. Umiddelbart nord for grusgraven er der et skovareal. Delområdet II består af et areal, som i dag er i landbrugsdrift, og ejendommene er adskilt af et nord-syd gående læbælte, som forventes ryddet. Grusgraven grænser mod nord og vest op til store skovarealer. Nord herfor er der fredskov, som ikke berøres af projektet. Øst for planområdet ligger bl.a. en motocrossbane. Mod syd grænser grusgraven op til grusvejen "Lunderbjerg".

---

³ Det fremgår tillige, at et solfangeranlæg på 35.000 m² er for nyligt taget i brug i Jordan (i effekt dog mindre end det aktuelle anlæg).

Delområde II grænser mod nord op til Nordre Ringgade, og sydøst og vest for delområdet støder arealet, hvor solpanelerne opstilles, op til landbrugsområder. Øst for solpanelerne ligger en gammel kirkegård, som er omgivet af et fredet stendige. Mod øst og sydøst ligger Dronninglund By og Dronninglund Slot.

Lokalplanens indhold

Det fremgår bl.a., at solpanelerne om sommeren producerer mere varme, end der er brug for, hvorfor varmen gemmes i damvarmelageret. Der føres rør fra solfangerne til lageret og fra lageret til fjernvarmeværket. Damvarmelageret indbygges i den gamle grusgrav. Der graves ved etableringen i det oprindelige terræn men udenfor 100 m beskyttelseszone fra fortidsminder (gravhøje). Lageret vil ikke være synligt fra Nordre Ringgade, men den eksisterende skrænt mod vejen vil erstattes af en ny kunstig skrænt, som er ca. 5 m højere end det eksisterende terræn, og som sløres med beplantning. Teknikbygningen placeres forskudt fra adgangsvejen, så den ikke bliver synlig fra Nordre Ringgade.

Solpanelerne er hver 12,5 m² og 1,8 m høje, hvortil kommer et fundament på 0,2 – 1 m. Solfeltet afskærms med beplantning. Erfaring fra andre anlæg viser, at der ikke vil være gener fra refleksioner fra panelerne, som placeres på punktfundamenter, således at det naturlige terræn bevares.

Vandforsyningen til teknik- og administrationsbygningen skal ske fra Dronninglund Vandværk. Såfremt der etableres privat boring til fyldning af damvarmelageret, skal der sendes en ansøgning til kommunen.

Lokalplanens forhold til anden lovgivning

Det fremgår bl.a., at størstedelen af anlægget placeres indenfor skovbyggelinjen⁴, og at en del træer mod nord skal fældes for at gøre plads til lageret. Teknik- og administrationsbygningen etableres i grusgraven, og bygningen, som etableres inde i skoven, er ikke omfattet af skovbyggelinjen. Størstedelen af solfeltet er omfattet af skovbyggelinjen men vil ikke hindre indkik til skoven.

Umiddelbart vest og nordøst for den gamle grusgrav er der to gravhøje, der er omfattet af 100 m fortidsminderbeskyttelseslinjen, jf. naturbeskyttelseslovens § 18, og placering af lager og teknikbygningen forudsætter dispensation fra bestemmelsen⁵. Der er ikke indsyn fra teknikbygning og lager til fortidsminderne, og bygning og lager vil ikke ændre udsyn fra fortidsminder, som er omgivet af skov.

Lokalplanens forhold til anden planlægning

Følgende fremgår bl.a. af dette afsnit:

Værdifuldt kulturmiljø

Ifølge kommuneplanen er arealet inden for lokalplanen udpeget til værdifuldt kulturmiljø. De væsentligste kulturmiljøer i området omkring lokalplanområdet består af statshusmandsbrug, den gamle kirkegård og Dronninglund Slot mod sydøst ved indkørsel til byen... Det vurderes, at projektet ikke vil være i strid med denne retningslinje, da lageret ikke vil være synligt fra Nordre Ringgade. Solpanelerne vil blive tilpasset landskabets linjer og være sløret med beplantning, således at anlægget ikke vil fremstå som et forstyrrende element. Den gamle kirkegård vil være synlig fra Nordre Ringgade og kirketårnet ved Dronninglund Slotskirke vil fortsat kunne ses fra Hjallerupvej og Nordre Ringgade. Se desuden miljøvurderingen.

---

⁴ Kommunen har den 26. juli 2011 meddelt dispensation fra naturbeskyttelseslovens §§ 17 og 18. Denne afgørelse er påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet af Foreningen Venner af Hovedgårdens Mark. Natur- og Miljøklagenævnet har den 28. september 2011 afvist at realitetsbehandle klagen, da foreningen ikke er klageberettiget.

⁵ Se note 4.

Økologisk forbindelse

Lokalplanområdet nordligste del ligger indenfor den økologiske skovforbindelse, der forbinder skov og naturområder vest for Dronninglund med Dronninglund Storskov... Den økologiske forbindelse skal opfattes som en ledelinje i landskabet, hvorigennem bestande af dyr og planter kan spredes. Brønderslev Kommune vurderer, at gennemførelse af projektet ikke vil bryde denne ledelinje i landskabet, da det kun er en ganske lille del af forbindelsen, der berøres af projektet.

Særlig værdifuldt naturområde

Den nordligste del af området... ligger indenfor området særligt værdifuldt naturområde... Der foretages en nærmere vurdering af planens påvirkning af det særlige værdifulde naturområde i miljøvurderingen.

Naturområde

Lokalplanområdet ligger indenfor naturområde udpeget i kommuneplanen... Der er foretaget en besigtigelse af områder, der viser, at der ikke findes dyr- og plantearter i lokalplanområdet, der kan blive væsentligt påvirket af planen. Læs mere i miljøvurderingen.

Særlig værdifuldt landskab

...
Ved at stille krav til placering af solpanelerne og krav til opsætning af slørende beplantning omkring solpanelerne vurderes, at gennemførelse af planen ikke vil påvirke det særligt værdifulde landskab i væsentlig grad. Se desuden miljøvurderingen.

Lokalplanforslagets bilag indeholder en række visualiseringer (8 fotopunkter med fotos af den nuværende tilstand og visualisering af anlægget).

Kommuneplantillæg nr. 2 fastsætter områdets anvendelse til "teknisk anlæg med mulighed for etablering af solfangeranlæg med tilhørende damvarmelager samt øvrige anlæg, der er nødvendige for anlæggets drift." Det er under bebyggelsesforhold anført, at der i området kan etableres solpaneler og damvarmelager og opføres én teknik- og administrationsbygning, samt at bygningshøjden ikke må overstige 8,5 m.

Miljøvurdering

Det konkluderes i kommunens notat af 28. september 2010 om opsamling på miljøscreeningen, at der er tale om en plan, der fastlægger anvendelsen af et mindre område på lokalt plan, hvorfor der er foretaget en screening i forhold til kriterierne på lovens bilag 2. Herudfra er det vurderet, at gennemførelsen af planen kan medføre en væsentlig påvirkning af miljøet på flere områder. Der er som bilag til planforslaget udarbejdet en miljørapport i henhold til miljøvurderingsloven. Kommunen har i afgrænsningen af miljøvurderingen nærmere vurderet, at der skal foretages en miljøvurdering af følgende emner:

1. lokalplanområdet ligger indenfor områder, der i kommuneplanen er udpeget til: værdifuldt kulturmiljø, særligt værdifuldt naturområde, naturområde og særligt værdifuldt landskab
2. dele af anlægget placeres indenfor skovbyggelinjen og fortidsmindebeskyttelseslinjen
3. der er foretaget en undersøgelse af, om der er forekomster af bilag IV-arter i projektområdet og eventuel påvirkning heraf.

Miljørapporten indeholder bl.a. følgende hovedafsnit: kulturmiljø, natur og landskab (herunder vurdering af ændringernes konsekvens for miljøet); afhjælpende foranstaltninger og overvågning; alternativer; og konklusion.

Det fremgår bl.a. af afsnittet om bilag IV-arter og EF-Habitatdirektivet:

Brønderslev Kommune har ikke kendskab til, at der indenfor lokalplanområdet findes forekomster af bilag IV-arter... Brønderslev Kommune er derfor ikke i besiddelse af oplysninger, der sandsynliggør, at der kan ske en væsentlig miljøpåvirkning ved realisering af projektet for området...

Der er foretaget en besigtigelse af lokalplanområdet med henblik på at kortlægge, om der i området forefindes beskyttede plante- og dyrearter efter EF-Habitatdirektivet.

Arealet, hvor solpanelerne ønskes opstillet, er ved besigtigelsen i landbrugsmæssig omdrift og dyrkes konventionelt. Øst for arealer hvorpå solpanelerne opstilles, findes den gamle kirkegård der er omkranset af et forfaldent stendige bevokset med store, ældre træer.

Markerne behandles traditionelt...

Den gamle grusgrav... bærer tydeligt præg af den tidligere aktivitet, dog er der ved at ske en kraftig tilgroning med en lang række forskellige plantearter, urter såvel som træer. I grusgraven findes plantearter, såsom bjørneklo, japansk pileurt. Skrænterne i grusgraven er skovbevoksede med træer og buske: gyvel, hylde, birk, eg, elm, bøg, rødgran, ahorn, mirabel, bævreasp og bjergfyr.

Der findes en rig variation af svampe i området, dog ingen sjældne eller særligt beskyttede arter.

I området omkring grusgraven blev der registreret arter som musvåge, råge, gråkrage, bogfinke, hvid vipstjert, skovskade, solsort, musvit, spætmejsse, ringdue, grønspætte, spor af rådyr og eger.

Ud fra UTM-kvadratet omfattende Dronninglund og omegn, er der mulighed for at træffe forskellige arter af flagermus i området. Grusgraven kan være et fourageringsområde for forskellige arter af flagermus. Det vurderes, at solfeltet og damvarmelageret ikke vil påvirke flagermusen negativt. Den eneste mulige negative effekt i forhold til disse dyr vil være, hvis der i forbindelse med rydning af vegetationen omkring grusgraven bliver fjernet hule træer, som måske kunne være ynglested for nogle arter. Sådanne blev dog ikke fundet under besigtigelsen.

I afsnittet om vurdering af ændringernes konsekvens for miljøet er der bl.a. anført følgende:

Natur

Lokalplanområdet er ikke omfattet af beskyttede naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

De eksisterende markarealer, der dyrkes landbrugsmæssigt vurderes ikke at indeholde væsentlige naturmæssige værdier.

Der blev ikke under besigtigelsen i grusgraven og på markarealerne fundet nogen bilag IV-arter efter EF-Habitatdirektivet, som kræver særlig beskyttelse. Der blev heller ikke fundet specielle biotoper eller lignende, der kunne antyde, at sådanne arter måske ville kunne forekomme på lokaliteterne. Desuden blev der ikke fundet andre arter af planter, dyr eller svampe, som er særligt truede og derfor kræver særlig beskyttelse.

Det vurderes, at gennemførelse af planen ikke vil blive til gene for nogen beskyttede arter af planter eller dyr. Det vurderes, at der er tale om et mindre indgreb, som ikke vil påvirke variationen af naturtyper og levesteder af varierende karakter.

Kulturmiljø og landskab

Det vurderes ud fra visualiseringerne af anlægget, at der er tale om et forholdsvis stort teknisk anlæg, der kan komme til at virke meget markant i det åbne landskab. Ved at stille krav om, at solfeltet skal sløres med beplantning, vil anlægget indpasses i landskabet, hvor der i forvejen findes mange læbælter og andre landskabselementer. De mange landskabselementer i området betyder, at solfeltet fra flere synsvinkler ikke vil være synligt. Anlægget vil blive skjult bag eksisterende læbælter. Solfeltet og den afskærmende beplantning vil følge landskabet, således at anlægget ikke vil komme til at virke som et forstyrrende element. Solpanelerne opstilles med front mod syd i øst-vest gående parallelle lige rækker afskærmet med nord-syd gående beplantningsbælter omtrentlig parallelt med de eksisterende læbælter øst og vest herfor. Solpanelerne afskærmes også med beplantning mod nord og syd. Der henvises til bilag 4 - visualiseringer af anlægget.

Det vurderes, at gennemførelse af planen ikke vil påvirke det værdifulde kulturmiljø væsentligt... Etablering af solfeltet, trukket tilbage fra Nordre Ringgade, vil sikre indsyn til den gamle kirkegård set fra nord og øst og til dels også fra vest. Visualiseringerne viser, at den gamle kirkegård også efter opstilling af solpanelerne vil være synlig fra Nordre Ringgade.

Lageret og teknik- og administrationsbygningen vurderes ikke at påvirke det værdifulde landskab og det værdifulde kulturmiljø. Lageret vil være gemt bag grusgraven, dog i form af en ny og kunstig skrænt. Dog vil lageret blive en smule højere - ca.5 meter højere end den eksisterende skrænt mod grusvejen Lunderbjerg. I perioden efter, at lageret er etableret vil skrænten fremstå ret markant i landskabet. Der stilles i lokalplanen krav om, at skrænten beplantes. Ved hjælp af den rigtige beplantning gøres det muligt, at få damvarmelageret til at ligne den naturlige skrænt. Desuden er lageret trukket tilbage fra gennemfartsvejen Nordre Ringgade og der findes langs grusvejen Lunderbjerg et forholdsvis tæt beplantningsbælte, der har en vis skærmende effekt. Lageret vil derfor opleves knap så markant for de mange forbi passerende på Nordre Ringgade. Med tiden vurderes det, at skrænten vil få et udtryk, således at anlægget falder ind i landskabet og ikke vil fremstå som et fremmed element...

... En del træer skal fældes for at sikre, at træerne ikke vælter ned i lageret. Området vil fremstå anderledes. Det vurderes, at områdets naturmæssige kvaliteter delvis vil blive reduceret. Området mod øst vil ikke blive berørt af projektet. Området vil fortsat være offentligt tilgængeligt - blot vil lageret indhegnes således at dyr og mennesker ikke forvilder sig ind på lagerets låg.

Naturbeskyttelsesloven

Brønderslev Kommune vurderer, at der kan meddeles dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 17. Damvarmelageret bygges ind i skrænterne af den gamle grusgrav. Den eksisterende skrænt mod Nordre Ringgade vil erstattes en ny og kunstig skrænt, ca. 5 meter højere end det oprindelige terræn. Skrænten vil blive sløret med beplantning, der med tiden vil vokse op og tilpasses landskabet. Etablering af lageret vil medføre, at en del træer nord for grusgraven skal fældes. Det vurderes, at etablering af lageret vil syne anderledes og området vil få en anden karakter end det har i dag. Det vurderes, at skovens værdi som landskabelement er opretholdt og at en dispensation til etablering af lageret kan meddeles.

Teknik- og administrationsbygningen etableres inde i grusgraven og vil ikke være synlig fra Nordre Ringgade, da bygningen er forskudt i forhold til adgangsvejen til området. Etablering af teknik- og administrationsbygningen inde i skoven er ikke omfattet af skovbyggelinjen, der skal sikre indkik til skoven, og vil ikke kræve dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 17.

Arealet, hvorpå solfeltet ønskes etableret på de åbne markarealer syd for Nordre Ringgade, er omfattet af skovbyggelinjen. Arealet ligger i det åbne land og betragtes ikke som en del af skoven. Skovens værdi som landskabelement ødelægges ikke ved opstilling af solpanelerne, da indsynet til skovbrynet ikke ændres. Brønderslev Kommune vurderer derfor, at der kan meddeles dispensation fra skovbyggelinjen til opstilling af solpanelerne.

Damvarmelageret placeres i den tidligere grusgrav, hvorfra der ikke er indsyn til fortidsminderne. Placering af lageret og teknik- og administrationsbygning vurderes ej heller at ændre udsynet fra fortidsminderne, da de er omgivet af skov. Det vurderes, at der med stor sandsynlighed ikke findes arkæologiske lag i den tidligere grusgrav, som med fortidsmindebeskyttelseslinjen skal sikres.

Det fremgår bl.a. af afsnittet om afhjælpende foranstaltninger og overvågning, at det gennem lokalplanens bestemmelser sikres, at det tekniske anlæg indpasses på bedste vis i områdets natur og kulturmæssige kvaliteter, herunder skjules damvarmelageret i den tidligere grusgrav, solfeltet afskærmes af et beplantningsbælte, solfeltet trækkes væk fra Nordre Ringgade for at sikre indsyn til den gamle kirkegård, og solpanelerne skal antirefleksbehandles.

Miljørapporten indeholder tillige et afsnit om alternativer, hvoraf bl.a. fremgår:

Det har tidligere i planlægningsforløbet været undersøgt mulighederne for en placering af solfangeranlægget nord for Nordre Ringgade... Der blev foretaget jordbundsundersøgelser af arealet. Geoteknisk rapport viste, at arealet ikke var velegnet til etablering af damvarmelageret. Jorden i området består primært af vandmættet silt, hvilket vil kræve en merudgift på grundvandsænkning.

Efterfølgende kom arealet, der er inddraget i lokalplanen i spil. Der blev i denne forbindelse opstillet 2 alternativer. Det ene projekt som angivet i denne lokalplan. I det andet projekt blev det foreslået, at damvarmelageret og teknikbygningen blev etableret på markarealerne syd for Nordre Ringgade sammen med solpanelerne. Lageret og bygningen ville fremstå som meget markante og forstyrrende elementer i landskabet. Denne placering kunne ikke anbefales af Brønderslev Kommune, dels pga. anlæggets eventuelle påvirkning af natur og landskabet og dels pga. de hensyn som skal varetages iht. skovbyggelinjen.

Det har i planlægningsforløbet været diskuteret, om man kunne flytte damvarmelageret ud mod Nordre Ringgade, for at undgå at lageret placeres delvis inden for ejendommen matr. nr. 29d Dronninglund Hovedgård, Dronninglund – skovarealet nord for grusgraven. Brønderslev Kommune kan ikke anbefale, at lageret flyttes ud mod Nordre Ringgade. Det vurderes, at lageret vil komme til at virke skæmmende i det naturlige landskab, såfremt det flyttes ud mod Nordre Ringgade. Efter et landskabsæstetisk synspunkt anses den alternative placeringer for uheldig. Såfremt lageret flyttes ud mod Nordre Ringgade vurderes, at jordvolden vil fremtræde som et meget stort bygningsværk, der vil få unaturlige former trods beplantning. Overkanten af lageret kommer til at ligge ca. 13 meter over Nordre Ringgades niveau i meget tæt afstand fra vejen. En sådan placering vil ikke kunne skjules.

Såfremt planen ikke gennemføres, vil området henligge som det fremtræder i dag, som en tidligere grusgrav og landbrugsarealer. Arealet er i kommuneplanen udlagt til åbent landlandzoneareal.

Der er udarbejdet notat af 26. marts 2010 om alternative placeringer af damvarmelager ved Dronninglund (udarbejdet af PlanEnergi).

Der er udarbejdet "Notat vedr. Dronninglund Fjernvarme-Damvarmelager, solfangerfelt" (PlanEnergi, september 2010), som vedrører naturmæssige forhold. Det fremgår, at der i september 2010 blev gennemført besigtigelse af planområdet med fokus på bilag IV-arter og en registrering af disse arters forekomst og vurdering af sandsynligheden for at de kan forekomme i området. Det fremgår bl.a. vedrørende dyr på lokaliteten:

Også markfirben vil evt. kunne findes i projektområdet, specielt omkring kirtegårdens stendige. Men da dette ikke vil blive berørt af projektet, vil der heller ikke være negative effekter af projektet i forhold til markfirben.

Konklusionen er sålydende:

" Der blev ikke under besigtigelsen fundet nogen 'bilag IV' arter, som kræver særlig beskyttelse. Der blev heller ikke fundet specielle biotoper el. lign. der evt. kunne antyde, at sådanne arter måske ville kunne forekomme på lokaliteterne. Desuden blev der ikke fundet andre arter af planter, dyr eller svampe, som er særligt truede og derfor kræver særlig beskyttelse.

Det vurderes derfor at solfangerprojektet og damvarmelageret ikke vil blive til gene for nogen beskyttede arter af planter eller dyr."

Det fremgår bl.a. af miljøredegørelsens konklusion,

- at planen ikke vil forringe oplevelsen/kvaliteten af de kulturhistoriske værdier,
- at det ikke kan undgås, at solfangeranlægget vil påvirke landskabet - solfeltet sløres dog med beplantning, og anlægget indpasses gennem placeringen,
- at lageret ikke vil blive væsentligt synligt i landskabet,
- at der ikke indenfor planområdet findes bilag IV-arter, der kan blive generet af planen,
- at skovens værdi som landskabelement opretholdes, der sker en landskabelig tilpasning af projektet, og projektet kan respektere de hensyn, som skovbyggelinjen skal varetage,
- at lageret ikke vil medføre en forringelse af indsyn til/udsyn fra fortidsminderne,
- at solpanelerne ikke vil medføre gener for de omkringboende eller trafikanter,
- at energianlægget medfører en væsentlig reduktion af CO₂ udledning.

Lokalplanens redegørelse indeholder et ikke teknisk resume af miljøredegørelsen, hvor der er redegjort for, at lokalplanen indeholder en række foranstaltninger, som afbøder planens negative konsekvenser på miljøet (placering af anlæg, afstand til fortidsminder, slørende beplantning m.v.). Det konkluderes, at påvirkningen af miljøet herefter vil være mindre væsentlig.

VVM

Kommunens konklusion af VVM-screeningen fremgår af den påklagede afgørelse af 4. januar 2011. Der fremgår heraf, at kommunen har vurderet, at miljøpåvirkningernes omfang ikke er af en sådan karakter og omfang, at aktiviteten må antages at kunne få væsentligt indvirkning på miljøet. Dette er nærmere begrundet med, at

- damvarmelageret indbygges i grusgraven og virker ikke så markant i landskabet
- lokalplanen stiller krav til placering af teknikbygning og lager i grusgraven samt sløring af lageret
- lokalplanen stiller krav til placering af lager og bygning i grusgraven, så der tages hensyn til fortidsminderne; der graves i det oprindelige terræn, men uden for beskyttelseslinjen
- størstedelen af arealet anvendes i dag til landbrugsjord
- lokalplanen stiller krav om afskærmning af solfeltet, således at anlægget indpasses i landskabet.
- lokalplanen stiller krav om, at panelerne følger landskabet, herunder læbælter
- solpanelerne antirefleksbehandles og vil ikke være til gene for naboer og trafikken i området

- der er ikke under besigtigelse fundet bilag IV-arter, og etablering af anlægget vurderes ikke at være til gene for beskyttede planter og dyr.

Prøveboringer m.v.

Kommunen har den 17. juni 2011 i medfør af vandforsyningslovens §§ 20 og 21 meddelt tilladelse til to borer og samt indvinding af 2.500 m³ grundvand til ren- og prøvepumpning. Kommunen har samtidigt truffet afgørelse om, at dette projekt ikke er VVM-pligtigt.

Det fremgår af afgørelsen, at formålet med prøveboringerne er etablering af 2 borer, hvorfra der skal indvindes 65.000 m³ grundvand til opfyldning af damvarmelageret. Denne påfyldning vil ske over 7 uger. Efterfølgende sløjfes den ene boring, mens den anden boring bibeholdes til indvinding af "fødevand" til damvarmelageret (1.500 m³ vand pr. år). Prøveboringen udføres fra den ene boring med henblik på at belyse ydeevne samt eventuelle påvirkninger af nærliggende indvindingsanlæg.

Der er i kommunens skema til brug for VVM-screening afkrydset "nej" ud for punkterne "Er der andre anlæg eller aktiviteter i området, der sammen med det anførte medfører en påvirkning af miljøet (Kumulative forhold)" og "Er der andre kumulative forhold?".

Både afgørelsen efter vandforsyningsloven og afgørelsen om VVM er påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet af omboende. Det er bl.a. gjort gældende, at kommunen har behandlet dette delprojekt særskilt og ikke medtaget det i en fælles VVM-vurdering af det samlede projekt (kumulation med solfangerprojektet).

Kommunen har telefonisk oplyst, at kommunen i uge 47 (2011) har modtaget en ansøgning fra Dronninglund Vandværk om indvinding af 60.000 m³ vand fra en eksisterende reserveboring på vandværket (med henblik på opfyldning af damvarmelageret). Kommunen forventer at træffe afgørelse herom om i uge 50 (2011).

Klagen og supplerende bemærkninger

Klager har indledningsvist anført, at VVM-screeningen er udarbejdet på et mangelfuldt grundlag, hvilket har medført forkerte vurderinger og en forkert afgørelse om ikke VVM-pligt. Det er tillige anført, at klager har foreslået en alternativ placering umiddelbart syd-øst for den aktuelle placering, da den valgte placering ikke er hensigtsmæssig. Klagen er indgivet inden den endelige vedtagelse af plangrundlaget.

Der er herefter en række klagepunkter vedrørende naturbeskyttelseslovens § 3 og bilag IV-arter, naturbeskyttelseslovens §§ 17 og 18, alternativer og kommuneplanen.

Kommunens bemærkninger

Kommunen har fremsat en række bemærkninger til de enkelte klagepunkter overfor Natur- og Miljøklagenævnet.

Kommunen har bl.a. anført, at det endelige projekt er beskrevet i lokalplanen med tilhørende miljøvurdering. Miljøvurderingen kan ikke erstatte en VVM-redegørelse, men ved vurderingen af den potentielle miljøpåvirkning og ved vurderingen af, om projektet er VVM-pligtigt, er der taget udgangspunkt i miljøvurderingens konklusion. Miljøvurderingen og tilhørende undersøgelser er udarbejdet, inden der er truffet afgørelse vedrørende VVM-pligt.

De omtalte problemstillinger i relation til kultur og miljø, som blev kortlagt i miljøvurderingen, er søgt imødegået i lokalplanens bestemmelser, og dette lå således også til grund for kommunens afgørelse om VVM, idet lokalplanforslaget var udarbejdet og vedtaget inden VVM-afgørelsen.

Kommunen har henvist til, at det fremgår af vejledningen om VVM, at gennemførelse af et anlægsprojekt, der forudsætter, at der foretages ændringer i kommuneplanen, som udgangspunkt vil være VVM-pligtigt, medmindre der er tale om ubetydelige ændringer eller ændringer af en art, der ikke kan påvirke miljøet. I denne sag fremgår det af konklusionen i miljørapporten, at der ikke vil ske en væsentlig miljøpåvirkning. Anlæggets dimensionering vil ikke i sig selv medføre VVM-pligt. Der er tale om en forholdsvist stort teknisk anlæg, og der er inden afgørelsen om VVM foretaget en række undersøgelser, som er beskrevet i miljøvurderingen. Anlægget vil bl.a. ikke medføre støj, luft, vibrationsgener, støvgener og der vil ikke være transport til og fra anlægget. Der anvendes ikke større mængder af vandressourcer til etablering af projektet, hvilket fremgår af VVM-screeningsskema. Der vil i anlægsfasen være behov for vand til opfyldning af damvarmelageret. Lokalplanområdet er beliggende indenfor et større område med almindelige drikkevandsinteresser. Der graves ikke under grundvandsspejlet, og der tilføres kun rent drikkevand til damvarmelageret. Der vil derfor ikke ske en grundvandssænkning eller en bortladning af grundvand, der kan kræve tilladelse efter vandforsyningsloven. Det vurderes, at de omkringliggende private boringer ikke vil blive påvirket af anlægget. Ca. 10 ha af planområdet ligger mellem to indfaldsveje og er i landbrugsdrift – den tidligere grusgrav er ret tilgroet, og der inddrages kun et mindre areal af skoven.

Kommunen har oplyst, at der ikke opføres en lagetank i den tidligere grusgrav, som klager har påpeget.

Det er anført, at screeningsskemaet for VVM alene er anvendt som et internt arbejdsredskab, og at der ligger flere undersøgelser til grund for kommunens vurdering af ikke VVM-pligt. Vurderingen af miljøpåvirkningen er foretaget og fremgår til dels af screeningsskemaer og i miljøvurderingen af planen, og screeningsskemaet er blot et supplement til afgørelsen. De emner, hvor der er sat kryds ved "bør undersøges" i skemaet, er undersøgt i forbindelse med udarbejdelsen af miljøvurderingen, og disse emner er ikke undersøgt på ny i forbindelse med VVM-screeningen.

Kommunen har endeligt anført, at den usikkerhed, som screeningen i henhold til miljøvurderingsloven påviste, anses som afklaret i miljøvurderingen, og har derfor ikke indflydelse på spørgsmålet om VVM-pligt. Sagen er sendt i screening i henhold til begge lovgrundlag samtidigt, men afgørelsen om VVM er først truffet efter udarbejdelse af miljørapporten.

Dronninglund Fjernvarme har i det hele tilsluttet sig kommunens bemærkninger.

Klager har senest den 2. november 2011 anført en række supplerende bemærkninger vedrørende bl.a. naturbeskyttelseslovens § 3.

Klagers supplerende bemærkninger

Klager har fremsat en række supplerende bemærkninger vedrørende de enkelte klagepunkter.

Klager har bl.a. anført, at en miljøvurdering kan ikke selvstændigt være bestemmende for, om et projekt er VVM-pligtigt, jf. VVM-bekendtgørelsens § 3, stk. 2, – der kræves en selvstændig vurdering af, om projektet kun medfører ubetydelige ændringer eller ændringer, som ikke kan påvirke miljøet.

Klager har anført følgende begrundelser for, at der skal udarbejdes en VVM-redegørelse: anlæggets dimensioner, anlæggets art, dimensioner og placering er i strid med kommuneplanen, der meddeles dispensationer fra naturbeskyttelseslovens §§ 17 og 18, en del af området har karakter af næringsfattigt område (evt. § 3-status) og der er potentielle områder med bilag IV-arter. Derudover er der 16 ejendomme, som vil kunne se solfangeranlægget. Endvidere skal der anvendes større mængder vand (60.000 m³ rent vand i etableringsfasen) og kommunen har den 17. juni 2011 meddelt tilladelse til etablering af to vandboringer med henblik på senere tilladelse til oppumpning af den nødvendige vandmængde i løbet af 7 uger. Dette svarer til ca. det dobbelte af antallet af husstande i Dronninglund by. Dette burde af hensyn til den kumulative effekt være medtaget i en samlet VVM-vurdering.

Dronninglund Fjernvarme har supplerende bl.a. oplyst, at der har været arbejdet på projektet siden 2006, og at projektet indgår i fjernvarmeværkets planlagte udfasningsprogram, hvor solfangeranlægget er tiltænkt som delvis erstatning for en gammel kedelcentral fra 1974. Det bemærkes, at afstanden til beboelsen ved nærmeste klager er 250 m regnet fra skel af solfangeranlæg.

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse

I sagens behandling har deltaget Natur- og Miljøklagenævnets 10 medlemmer: Anne-Marie Rasmussen (formand), Ole Pilgaard Andersen, Martin Glerup, Leif Hermann, Per Larsen, Marion Pedersen, Poul Søgaard, Peter Thyssen, Jens Vibjerg og Henrik Waaben.

Efter planlovens § 58, stk. 1, nr. 4, kan der alene klages til Natur- og Miljøklagenævnet over retlige spørgsmål i forbindelse med kommunalbestyrelsens afgørelser efter planloven. Om kommunens afgørelse er hensigtsmæssig, er et skønsmæssigt spørgsmål, der ikke kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Det er bl.a. et retligt spørgsmål, om Brønderslev Kommunes afgørelse er i overensstemmelse med reglerne om VVM, der er fastsat i både planloven og VVM-bekendtgørelsen.

I medfør af planlovens § 11 g, stk. 1, må enkeltanlæg, der må antages at påvirke miljøet væsentligt, ikke påbegyndes, før der er tilvejebragt retningslinjer i kommuneplanen om beliggenheden og udformningen af anlægget med tilhørende redegørelse (VVM-pligt), jf. § 11 e, stk. 3. Ved tilvejebringelsen af retningslinjer i kommuneplanen for anlæg omfattet af stk. 1, skal kommunalbestyrelsen forud for igangsættelsen af arbejdet med redegørelsen for anlæggets forventede væsentlige virkninger på miljøet offentliggøre en kort beskrivelse af hovedtrækkene af det påtænkte anlæg samt indkalde ideer og forslag til brug for fastlæggelsen af redegørelsens indhold, Jf. § 11 g, stk. 2.

De nærmere regler om VVM-pligt er fastsat i VVM-bekendtgørelsen. Bekendtgørelsen fastsætter i § 3, stk. 1, at kommunalbestyrelsen ved nyanlæg og ændringer af bestående anlæg, som er opført på bilag 1, skal offentliggøre forslag til kommuneplanretningslinjer for anlægget. Ved nyanlæg og ændringer af bestående anlæg, som er opført på bilag 2, skal kommunalbestyrelsen offentliggøre forslag til kommuneplanretningslinjer for anlægget, når anlægget på grund af dets art, dimensioner eller placering må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet. Ved vurdering heraf skal der

tages hensyn til kriterierne i bilag 3, jf. § 3, stk. 2 (screening). Bilag 3 omhandler anlæggets karakteristika og placering samt kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning. Forslaget til kommuneplan-retningslinjer, jf. stk. 1 og 2, skal ledsages af en VVM-redegørelse, der indeholder en vurdering af anlæggets indvirkning på miljøet, jf. § 7.

Det ansøgte projekt om solfangeranlæg er omfattet af VVM-bekendtgørelsens bilag 2, punkt 3a "industri anlæg til fremstilling af elektricitet, damp og varmt vand". Projektet skal derfor screenes i henhold til kriterierne på bilag 3. En screening er en foreløbig vurdering af, hvorvidt en væsentlig påvirkning af miljøet er påregnelig. Det indebærer, at der må accepteres et vist spillerum for vurderingen. En screeningsafgørelse skal kunne træffes ret hurtigt og hovedsagelig på grundlag af allerede foreliggende oplysninger og almene erfaringer om det pågældende sagsområde. Er der behov for en mere indgående undersøgelse for at foretage den fornødne vurdering, taler det for, at der bør foretages en VVM-vurdering.

Kommunen har screenet det konkrete projekt i henhold til VVM-reglerne og på baggrund heraf konkluderet, at der ikke skal udarbejdes en VVM-redegørelse.

Den aktuelle lokalplan er tillige omfattet af det enslydende listepunkt i miljøvurderingslovens bilag 4, pkt. 3a. Efter miljøvurderingslovens § 3, stk. 1, nr. 1, skal der udarbejdes en miljøvurdering for de planer, som er omfattet af lovens bilag 3 og 4. Hvis en plan, som nævnt i stk. 1, nr. 1, fastlægger anvendelsen af mindre områder på lokalt plan eller alene indeholder mindre ændringer i sådanne planer eller programmer, skal der kun gennemføres en miljøvurdering, hvis de må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. § 3, stk. 2. Det fremgår af denne bestemmelse, at der skal tages hensyn til kriterierne i lovens bilag 2 ved afgørelsen af, om en plan eller et program efter § 3, stk. 1, nr. 3, må antages at kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet. Bilag 2 omhandler forhold vedrørende planens karakteristika og kendetegn ved indvirkningen og det område, der kan blive berørt.

Kommunen har screenet lokalplanen efter kriterierne på dette bilag og på baggrund heraf konkluderet, at gennemførelsen af planen kan have en væsentlig påvirkning af miljøet, hvorfor der er udarbejdet en miljørapport.

Det fremgår af kommunens høringssvar, at sagen er "sendt i screening" i henhold til begge regelsæt samtidigt, men at screeningen efter VVM-reglerne først er afsluttet, efter at miljørapporten er udarbejdet.

I planlovgivningen (og bagvedliggende direktiver) sondres der mellem miljøkonsekvensvurdering af "anlæg" (VVM-reglerne) og "planer og programmer" (miljøvurderingsloven). Sondringen sker bl.a. fordi, der ikke altid er tidsmæssigt sammenfald mellem en given planlægning for et afgrænset område og den efterfølgende realisering af planlægningen via konkrete anlægsprojekter. Det bemærkes i øvrigt, at begge regelsæt ikke i sig selv fastlægger grænser for, hvad kommunen kan beslutte af politiske, økonomiske eller andre grunde, men alene stiller krav til grundlaget for beslutningerne og fremgangsmåden ved udarbejdelse af beslutningsgrundlaget, herunder inddragelse af offentligheden.

I denne sag er plangrundlaget udarbejdet efter ansøgning fra Dronninglund Fjernvarme om etablering af et solfangeranlæg. Lokalplan nr. 32-T-14-01 er en såkaldt en projektlokalplan, der nøje beskriver, hvorledes det påtænkte anlæg vil blive udformet for så vidt angår udstrækning, højde og

placering m.v. I denne sag er der således tidsmæssigt sammenfald mellem planlægning og realiseringen af det konkrete projekt.

Natur- og Miljøklagenævnet finder herefter, at screeningen efter miljøvurderingsloven, hvori det konkluderes, at planen kan medføre en væsentlig indvirkning på miljøet, tillige må anses for en screening efter VVM-reglerne, idet der er tidsmæssigt sammenfald mellem planlægningen og realiseringen af det ansøgte projekt. På denne baggrund finder Natur- og Miljøklagenævnet, at Brønderslev Kommune har haft pligt til at udarbejde en VVM-redegørelse.

Naturklagenævnet har tidligere udtalt, at det er nævnets opfattelse, at såfremt såvel kravene efter VVM-reglerne som efter miljøvurderingsreglerne er opfyldt, er formen af mindre betydning, og at en miljøvurdering derfor i princippet kan bestå af en VVM-redegørelse, som er suppleret med de særlige krav, der stilles efter miljøvurderingsloven⁶. Det fremgår ligeledes af Miljøministeriets vejledning om VVM, at miljøvurderingsprocessen for planer og programmer på mange måder ligner VVM-proceduren, at miljøbegrebet stort set er det samme, samt at det derfor vil være hensigtsmæssigt at tilrettelægge processerne for de to vurderinger parallelt og så vidt muligt genanvende de oplysninger, der tilvejebringes, ligesom de obligatoriske høringer bør koordineres. VVM-redegørelse og miljørapport udarbejdes i praksis ofte samtidigt og som én samlet rapport/redegørelse.

Et flertal på 9 af nævnets medlemmer finder ikke, at den miljørapport, som er udarbejdet for lokalplanen, opfylder VVM-bekendtgørelsens krav til en VVM-redegørelse. Nævnet finder herefter, at Brønderslev Kommune har haft pligt til at offentliggøre forslag til kommuneplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse for solfangeranlægget, jf. VVM-bekendtgørelsen § 3, stk. 2, jf. stk. 3. Dette begrundes med følgende forhold:

En VVM-redegørelse skal omfatte alle relevante aspekter ved det projekt, der ønskes tilladt. Det følger således af VVM-bekendtgørelsens bilag 4, at en VVM-redegørelse bl.a. omfatter en beskrivelse af anlæggets såvel kortsigtede som langsigtede virkninger på miljøet, som følge af påvirkning af overflade- og grundvandssystemer.

I denne sag indeholder miljørapporten ikke en nærmere beskrivelse af, hvorledes solfangeranlæggets damvarmelager skal fyldes op med vand. Natur- og Miljøklagenævnet finder, at opfyldningen af damvarmelageret må anses som en integreret del af det samlede projekt, og at kommunen således har udskudt en del af projektet - som kan have en miljømæssig påvirkning, idet der er tale om tilførsel af en betydelig mængde vand, som skal ske over en kortere periode - til senere afklaring.

Naturklagenævnet har i en sag fra 2002 bl.a. udtalt om dette spørgsmål:

VVM-redegørelsen indeholder ikke en nærmere beskrivelse og vurdering af de miljømæssige konsekvenser for virksomhedens behov for at bortskaffe spildevand, som i fase 2 ikke kan håndteres af kommunens nuværende rensningsanlæg. I redegørelsen oplyses alene, at der vil være behov for etablering af et nyt kommunalt rensningsanlæg, samt at kommunen er i færd med at planlægge herfor...

Dette rejser spørgsmålet, om det i den foreliggende situation er i overensstemmelse med kravene til VVM-redegørelsen at udskyde den nærmere beskrivelse af anlæggets miljøkonsekvenser i en bestemt henseende til senere afklaring i en anden sammenhæng.

---

⁶ NKO 484 fra 2009.

Der er efter VVM-reglernes indhold og formål temmelig snævre grænser for en sådan udskydelse.

...

Ved bedømmelse af VVM-redegørelsens manglende beskrivelse af, hvorledes spildevandet nærmere vil blive håndteret, må efter flertallets opfattelse indgå, at spildevandsrensning – og bortskaffelse er en sædvanlig kommunal opgave. Spildevand fra ... indeholder ingen særlige affaldsstoffer. Der er i det væsentlige tale om et kapacitetsmæssigt problem.

...

Sammenfattende er det herefter flertallets opfattelse, at den manglende oplysning om, hvordan spildevandet i fase 2 vil blive håndteret, ved en umiddelbar læsning af VVM-reglerne kan opfattes som en tilsidesættelse af kravene til redegørelsens indhold. På baggrund af de ovenfor anførte synspunkter sammenholdt med VVM-reglernes formål finder flertallet imidlertid ikke, at der i den konkrete sammenhæng er sket en tilsidesættelse af reglerne.

Denne afgørelse medførte en åbningsskrivelse fra Kommissionen, som er refereret i Miljøministeriets notat (2005) til Folketingets Europaudvalg og Miljø- og Planlægningsudvalg:

Kommissionen peger i åbningsskrivelsen på, at Naturklagenævnet øjensynligt erkender, at VVM-redegørelsen ikke dækker de sandsynlige væsentlige indvirkninger af stigningen i vandforbruget og i spildevandsudledningerne, at Naturklagenævnet synes, at retfærdiggøre dette med, at vurderingen skal underkastes en beslutningsproces på et senere tidspunkt.

Kommissionen understreger, at spildevandsudledninger og øget vandforbrug udgør væsentlige miljøvirkninger, der skyldes den pågældende fabrik. Gives der medlemsstaterne mulighed for at udskyde vurderingen af en del af miljøpåvirkningerne til senere tilladelser, ville dette (efter Kommissionens opfattelse) undergrave direktivets centrale målsætning, d.v.s. at alle sandsynlige miljøvirkninger af et givent projekt skal vurderes, inden der gives tilladelse hertil.

Der er således ganske snævre grænser for en udskydelse af en nærmere vurdering af et anlægs indvirkning på miljøet i en bestemt henseende. Flertallet finder ikke, at anlæggets indvirkning på miljøet - for så vidt angår påvirkningen af miljøet i forbindelse med opfyldningen af damvarmelageret – i medfør af VVM-reglerne kan finde sted på et senere tidspunkt.

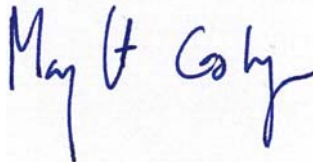
Flertallets afgørelse går herefter ud på, at Brønderslev Kommunes afgørelse af 4. januar 2011 om ikke VVM-pligt for solfangeranlæg med tilhørende damvarmelager ved Dronninglund ophæves, og at kommuneplantillæg nr. 2 som følge heraf bortfalder, samt at sagen hjemvises til fornyet behandling med henblik på udarbejdelse af forslag til kommuneplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse, hvor anlæggets samlede miljømæssige virkning på miljøet, herunder ved opfyldning af damvarmelageret med vand, vurderes.

Det bemærkes hertil, at planlovens § 11 g, som omhandler VVM-pligtige anlæg, bestemmer, at der skal tilvejebringes "... retningslinjer i kommuneplanen om beliggenheden og udformningen af anlægget med *tilhørende* VVM-redegørelse (VVM-pligt)..." . Det fremgår ligeledes af VVM-bekendtgørelsens § 3, stk. 3, at "... forslag til kommuneplanretningslinjer... skal *ledsages* af en VVM-redegørelse..." . (nævnets fremhævelse). VVM-redegørelse og kommuneplantillæg skal således udarbejdes i en samlet proces. Sekretariatet finder således ikke, at et kommuneplantillæg for et VVM-pligtigt anlæg senere kan suppleres med en VVM-redegørelse.

Kommunalbestyrelsen kan tilvejebringe en lokalplan indenfor de rammer, som følger af den overordnede planlægning, jf. planlovens § 13, stk. 1. Der skal endvidere, jf. § 11, stk. 2, nr. 3, være fastsat rammer for en lokalplanens indhold. Der kan således ikke lokalplanlægges for emner eller områder, der ikke er opstillet kommuneplanrammer for. Da kommuneplantillæg nr. 2, som indeholder rammer for solfangeranlægget, er bortfaldet, jf. ovenfor, er der herefter ikke det fornødne planmæssige grundlag i Brønderslev Kommunes kommuneplan for lokalplan 32-T-14-01. Som følge heraf må tillige lokalplanen med tilhørende miljøvurdering anses som bortfaldet.

Ét medlem (Martin Glerup) finder ikke, at manglerne i forbindelse med miljø- og VVM-vurderingen bør føre til ugyldighed set i lyset af manglernes karakter og projektets positive miljømæssige betydning i øvrigt.

På nævnets vegne

A handwritten signature in blue ink that reads "Majbrit Costigan". The signature is written in a cursive style.

Majbrit Costigan
Fuldmægtig

Denne afgørelse er sendt til:

- AgriNord, Att.: Tina Madsen, info@agrinord.dk; tim@agrinord.dk
- Brønderslev Kommune, J.nr. 08/9943, dok.nr. 357/11, dok. nr.: 64807/11, raadhus@99454545.dk og Louise.Rom.Weikert@99454545.dk; Anne.Marie.Kjaer@99454545.dk
- Dronninglund Fjernvarme, Att.: Carsten Møller Nielsen, df@drlund-fjernvarme.dk og cmn@anarki.dk